

A

3

1. 'बुद्धिप्रामाण्यवादी' या शब्दासाठी योग्य शब्दसमूह निवडा.

- (1) शब्द प्रमाण मानून त्याप्रमाणे वागणारा
- (2) बुद्धीचा वापर न करता वागणारा
- (3) ग्रंथ प्रमाण मानून त्याप्रमाणे वागणारा
- (4) बुद्धी प्रमाण मानून त्याप्रमाणे वागणारा

2. 'अभिसारिका' या शब्दाचा अर्थ कोणता ?

- (1) पती हेच परमेश्वर असे मानणारी स्त्री
- (2) प्रियकराकडे संकेतस्थानी जाणारी स्त्री
- (3) प्रियकराचा सूड घेणारी स्त्री
- (4) दुष्ट पतीला धडा शिकवणारी स्त्री

3. 'निकोप' या शब्दासाठी योग्य पर्याय निवडा.

- (1) सदोष, रोगयुक्त, धट्टाकट्टा
- (2) रोगी, निर्दोष, धट्टाकट्टा
- (3) निर्दोष, रोगमुक्त, धट्टाकट्टा
- (4) दोषी, निरोगी, धट्टाकट्टा

4. योग्य शब्दसमूह निवडा.

(1) फुलांचा घड	(2) खेळाडूंचा काफिला
(3) नोटांचे बंडल	(4) गुरांचा थवा

5. 'हजरजबाबी' या शब्दासाठी योग्य शब्दसमूह निवडा.

- (1) प्रश्न विचारण्या आधी उत्तर देणारा
- (2) प्रश्न विचारताच ताबडतोब उत्तर देणारा
- (3) प्रश्न विचारताच उत्तर न देणारा
- (4) प्रश्न विचारताच विचारमग्न होणारा

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RSM

4

6. मराठीत 'अक्का' हा शब्द कोणत्या भाषेतून आला ?

(1) तामिळ	(2) तेलुगु
(3) हिंदी	(4) कानडी

7. शुद्ध शब्द निवडा.

(1) तज्ञ	(2) तदन्य
(3) तत्त	(4) तज्ज

8. 'त्याचे अक्षर अतिशय सुंदर आहे' या विधानार्थी वाक्याचे योग्य उद्गारार्थी वाक्य पुढीलप्रमाणे करता येईल.

- (1) काय अक्षर आहे त्याचे !
- (2) त्याचे अक्षर खूपच सुंदर !
- (3) अतिशय सुंदर त्याचे अक्षर !
- (4) त्याचे अक्षर सुंदरच !

9. 'मी चहा पितो. माझ्या वडिलांना हे आवडत नाही' या दोन केवळ वाक्याचे एक केवळ वाक्य पुढीलप्रमाणे करता येईल.

- (1) मी चहा पितो ते वडिलांना आवडत नाही
- (2) माझे चहा पिणे योग्य नाही
- (3) माझ्या वडिलांना चहा पिणे आवडत नाही
- (4) माझे चहा पिणे माझ्या वडिलांना आवडत नाही

10. योग्य संयुक्त वाक्य कोणते ? 'आपण मरावयास हरकत नाही. आपण कीर्तिरूपाने उरावे'.

- (1) आपण मेलो म्हणजे कीर्ती उरेल
- (2) आपल्या मरण्याने कीर्ती उरेल
- (3) मरावे परी कीर्तिरूपे उरावे
- (4) आपण मेलो तरी कीर्ती उरेल

11. जर दोन वाक्ये गौणत्वबोधक उभयान्वयी अव्ययांनी जोडली असतील तर कोणते वाक्य तयार होते ?

- (1) मिश्रवाक्य
- (2) संयुक्त वाक्य
- (3) केवळ वाक्य
- (4) समुच्चयबोधक संयुक्त वाक्य

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

12. देशात पूर्वी जेथे दाट जंगले होती, ते भाग उजाड बनले आहेत. वाक्याचा प्रकार ओळखा.

(1) संयुक्त वाक्य	(2) केवल वाक्य
(3) मिश्रवाक्य	(4) विशेष वाक्य

13. 'जगी सर्वसुखी असा कोण आहे ?' हे कोणत्या स्वरूपाचे वाक्य आहे ?

(1) विधानार्थी	(2) उद्गारार्थी
(3) प्रश्नार्थी	(4) होकारार्थी

14. आज्ञार्थी वाक्य ओळखा.

- (1) मी चित्रपट पाहतो
- (2) हे काम अवघड आहे
- (3) तो घरी असला तर मी त्याच्याकडेच थांबेन
- (4) तू दररोज अभ्यास कर

15. 'अं' व 'अः' या दोन वर्णाना _____ असे म्हणतात.

(1) स्वर	(2) व्यंजन
(3) स्वरादी	(4) अर्धस्वर

16. 'धर्मिवाचक' नामे कशास म्हणतात ?

- (1) सामान्यनामे व विशेषनामे
- (2) सर्वनामे व विशेषणे
- (3) सामान्यनामे व सर्वनामे
- (4) विशेषनामे व सर्वनामे

17. 'हा-ही-हे', 'तो-ती-ते', ही कोणत्या सर्वनामाची उदाहरणे होत ?

- (1) सामान्य किंवा अनिश्चित सर्वनामे
- (2) संबंधी सर्वनामे
- (3) प्रश्नार्थक सर्वनामे
- (4) दर्शक सर्वनामे

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

18. 'असत्या झोपड्या' या शब्दांतील अधोरेखित शब्द विशेषणाच्या कोणत्या प्रकारात मोडतो ?

(1) गुणविशेषण	(2) सार्वनामिक विशेषण
(3) अनिश्चित संख्याविशेषण	(4) नामसाधित विशेषण

19. 'पाडले' हा शब्द क्रियापदाचा कोणता प्रकार दर्शवितो ?

(1) प्रयोजक क्रियापद	(2) साधित क्रियापद
(3) सिद्ध क्रियापद	(4) शक्य क्रियापद

20. 'मी निबंध लिहित जाईन' हे वाक्य कोणत्या काळातील आहे ?

(1) साधाभविष्यकाळ	(2) रीती भविष्यकाळ
(3) पूर्ण भविष्यकाळ	(4) अपूर्ण भविष्यकाळ

21. 'अंगी धैर्य असणाऱ्यांनीच हे करावे' या वाक्यातून कशाचा बोध होतो ?

(1) तर्क	(2) इच्छा
(3) योग्यता	(4) कर्तव्य

22. 'आईने मुलीला निजविले', या वाक्यातील प्रयोग ओळखा.

- (1) कर्म-भावसंकर प्रयोग
- (2) कर्तृ-कर्मसंकर प्रयोग
- (3) कर्तृ-भावसंकर प्रयोग
- (4) भावकर्तारि प्रयोग

23. 'वेळ थोडा आणि त्यामानाने कामे भरपूर असणे' यासाठी योग्य म्हण निवडा.

- (1) रात्र थोडी सोंगे फार
- (2) संन्याशाच्या लग्नाला शेंडीपासून तयारी
- (3) न कर्त्याचा वार शनिवार
- (4) कामापुरता मामा

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

24. 'माकडाच्या हातात कोलीत' या म्हणीचा योग्य अर्थ निवडा.

- (1) विघ्नसंतोषी माणसाच्या हातात कारभार सोपविणे
- (2) माकडाला माणसाचे पूर्वज मानणे
- (3) माकडाच्या हातात मशाल देणे
- (4) योग्य कामासाठी योग्य माणसाची निवड करणे

25. 'पडते घेणे' या अर्थासाठी योग्य वाक्प्रचार निवडा.

- (1) धारातीर्थी पडणे
- (2) जीव खाली पडणे
- (3) हातपाय गाळणे
- (4) नमते घेणे

26. पुढील वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगा.

'झाकले माणिक'

- (1) लोकप्रिय मनुष्य
- (2) अजातशत्रु
- (3) साधा पण गुणी मनुष्य
- (4) बोलका मनुष्य

27. संयोग चिन्हाचा वापर कशासाठी केला जातो ?

- (1) दोन शब्दामधील अंतर दाखविण्यासाठी
- (2) दोन शब्द जोडण्यासाठी
- (3) दोन शब्दामधील अर्थपूर्ण करण्यासाठी
- (4) दोन शब्द विभागण्यासाठी

28. योग्य शब्द निवडून म्हण तयार करा.

'ज्याची खावी _____ त्याची वाजवावी टाळी'.

- (1) झोळी
- (2) गोळी
- (3) पोळी
- (4) मोळी

29. 'डोळे निवणे' या वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगा.

- (1) बरे वाटणे
- (2) स्वच्छ दिसणे
- (3) समाधान होणे
- (4) इच्छापूर्ण करणे

30. 'उचलली जीभ लावली टाळ्याला' या म्हणीचा अर्थ सांगा.

- (1) मन मानेल तसे बोलणे
- (2) मन मानेल तसे वागणे
- (3) जिभेची चव पूरी करणे
- (4) उद्धटपणे वागणे

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

उतारा प्रश्न क्र. 31 ते 35 :

खालील उतारा वाचून त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

आईने वासंतीला सर्व प्रकारच्या कामांची सवय लावली, तिने तिला स्वयंपाक करावयास शिकवला. त्या दोघी जात्यावर दळणही दळत असत. दळताना त्या सुंदर गाणी म्हणत. वासंतीची कविता तिच्या गाण्यावर पोसली आहे. आज अपंग वासंती स्वतःचे काम स्वतःच करते, शिवाय घरातीलही ती सर्व काही करू शकते. याचे श्रेय ती आपल्या आईला देते. शरीर थकले तरी मनाने थकू नये असे वासंतीची आई नेहमी म्हणे. ते तिच्या मनावर ठसले होते. म्हणूनच घरापासून दूर असलेल्या विद्यापीठात ती जाऊ शकते. तेथील जिने स्वतः चढून एम.ए. च्या वर्गात जाऊन बसते. अडचणीवर मात करणे, जे नाही त्याबद्दल दुःख न करत बसता मार्ग काढणे, ह्यातच माणसाचे माणूसपण आहे, दुःखाने खचून जाण्यात नाही, असेच वासंती समजते.

31. आईने वासंतीला कोणकोणत्या कामाची सवय लावली ?

(1) कार्यालयीन कामाची	(2) दळण स्वयंपाकासह सर्व प्रकारच्या कामाची
(3) समाजसेवेची	(4) यापैकी कोणताच पर्याय नाही

32. वासंती आईला कोणत्या गोष्टीचे श्रेय देते ?

- (1) वासंती स्वतः स्वावलंबी असण्याचे
- (2) आई स्वावलंबी असण्याचे
- (3) वासंतीच्या मैत्रिणी स्वावलंबी असण्याचे
- (4) यापैकी कोणताच पर्याय नाही

33. वासंतीची आई नेहमी कोणती गोष्ट सांगे ?

(1) आजारी माणसाची	(2) अपंगाला मदत करण्याची
(3) समाजाला देणे लागण्याची	(4) शरीर थकले तरी मनाने थकू नये

34. त्या गोष्टीचा परिणाम म्हणून वासंती काय करू शकली ?

(1) स्वतःचे एम.ए. चे शिक्षण पूर्ण करते	(2) दुसऱ्याच्या आधारे जगू शकते
(3) स्वतःचा आत्मविश्वास गमावू शकते	(4) यापैकी कोणताच पर्याय नाही

35. वासंतीच्या मते माणसाचे माणूसपण कशात आहे ?

(1) दुःख न करता मार्ग काढणे	(2) दुसऱ्याच्या मदतीने मार्ग काढणे
(3) दुसऱ्याला अडचणीत आणणे	(4) स्वतःला मदतीची अपेक्षा करणे

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

36. She is _____ beautiful, but _____ intelligent.

Choose the correct alternative to fill in the gaps.

- (1) so, also (2) not only, also
(3) very, also (4) only, also

37. 'Children like to play in water'. Which of the given options represents negative meaning of the above sentence ?

- (1) Children do not like to play in water
(2) Children enjoy to play in water
(3) Children cannot like to play in water
(4) Children will not like to play in water

38. The young man was captivated by the beauty of the girl.
Choose the option giving meaning of the underlined word.

- (1) Caught (2) Disgusted
(3) Impressed (4) Enthralled

39. None of these students _____ regularly.
Choose the correct form of verb.

- (1) studies (2) are studying
(3) study (4) none of these

40. Use correct verb form of a verb given in bracket.
I always (obey) my father when I was a child.

- (1) obeyed (2) obeying
(3) is obeying (4) have obeyed

41. _____ Himalaya is the biggest mountain in India.
Choose the appropriate article :

- (1) A (2) An
(3) The (4) No article

42. Neither the boy nor his sister _____ to school.
Choose the best alternative :

- (1) are going (2) go
(3) goes (4) will go

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

43. Explain the meaning of the idiom by choosing correct alternative :

'A feather in one's cap'

- (1) Matter of dispute
  - (2) To be happy
  - (3) An achievement to be proud of
  - (4) Do the challenging job
-

44. Change into simple past :

He beats his dog everyday.

- (1) He beat his dog everyday
  - (2) He is beating his dog everyday
  - (3) He beating his dog everyday
  - (4) He was beating his dog everyday
-

45. She is too diffident. Choose a word opposite in meaning of underlined word :

(1) Indolent	(2) Confident
(3) Difficult	(4) Disgusting
-

46. Change the voice :

Do not damage the environment.

- (1) We should not damage environment
  - (2) Do we damage environment ?
  - (3) The environment should not be damaged
  - (4) The environment is not damaged
-

47. I like to travel _____ train. Choose the correct alternative :

(1) on	(2) by
(3) with	(4) for
-

48. She cannot _____ copying in the examination.

Choose the correct phrase :

(1) get along with	(2) get away with
(3) get on with	(4) give into
-

कच्चा कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

49. Besides hard worker, he is clever (Make it a compound sentence).

- (1) He is both hard worker and clever
- (2) He is hard worker but clever
- (3) He is not only hard worker but also clever
- (4) He is hard worker yet clever

---

50. Choose the correct tense :

My brother build a new house last year.

- (1) My brother built a new house last year
- (2) My brother was built a new house last year
- (3) My brother has build a new house last year
- (4) My brother will build a new house last year

---

51. No other movie on career choice is as good as the 'Three Idiots'.

Change into superlative degree by choosing correct alternative :

- (1) Other movies are so good on career choice as the 'Three Idiots'
- (2) 'Three Idiots' movie is better than any other movie on career choice
- (3) 'Three Idiots' is the best movie on career choice
- (4) 'Three Idiots' is a good movie on career choice

---

52. Oh God

Which of the punctuation marks would occur at the end of this sentence ?

(1) Exclamation	(2) Full stop
(3) Semi colon	(4) Colon

---

53. 'He whiled away his life making castles in the air'. Identify the meaning of phrase 'to make castles in the air'.

(1) Work hard	(2) Think and think only
(3) Think of grand plans	(4) Think of vain plans

---

54. Write the adjective form of the word 'Fortune'.

(1) Misfortune	(2) Fortune teller
(3) Fortunate	(4) None of these

कच्चा कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

55. She is working with zeal.

Give the word opposite in meaning of the underlined word.

- (1) Enthusiasm (2) Joy
(3) Reluctance (4) Apathy
-

56. Choose the correct form of the verb

'The ship along with its crew _____ lost'.

- (1) were (2) must
(3) was (4) need
-

57. (a) To sail — to travel by boat.

(b) To sell — to sell the goods.

Based on (a) and (b) choose the right alternative :

- (1) (a) is correct (2) (a) and (b) are correct
(3) (b) is correct (4) (a) and (b) are not correct
-

58. Write the verb form of the word solution :

- (1) To solve (2) To resolve
(3) Soluble (4) Solvent
-

59. My neighbour's door is locked. He _____ left for America.

Choose the correct alternative.

- (1) shall have (2) must have
(3) should have (4) would have
-

60. It was too hot to go out.

Choose the alternative to remove 'too'.

- (1) It was so hot that one cannot go out
(2) It was hot to go out
(3) It was not possible to go out
(4) None of these
-

61. There has been no sign of improvement in the patient. (Add a question tag)

Possible answers :

- (1) Have there ? (2) Has there ?
(3) How there ? (4) Isn't it ?
-

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

13

62. Manish _____ in this company since 1999.
Use the correct verb form :
- (1) work (2) is working
(3) has been working (4) has worked

63. It was too late. _____ I preferred to go by taxi.
Use the appropriate conjunction.
- (1) Hence (2) Although
(3) But (4) And

64. It was a good job.
Which sentence represents exclamatory form of above sentence ?
- (1) What a good job it was !
(2) What was the good job !
(3) How was the good job !
(4) What good was the job !

65. What is the meaning of – To meet one's waterloo ?
Possible answers :
- (1) To meet one's final defeat
(2) To defeat someone
(3) To conquer
(4) None

Read the following passage and answer the questions (66 – 70) given below :

Accounting is the language of business. Corporations need to communicate their results to the world. Their audience includes employees, investors, creditors, customers, suppliers and communities. Within the company, accounting information provides a means to control, evaluate and plan operations. Whatever the audience or function, accounting is *numbers*. Accountants "count the beans" so that business activity can be recorded, summarized and analysed. Accountants have been around from the beginning of time and professors don't let you forget it. In biblical times the accountants kept track of how much grain was stored in the community's silos. How do you think King Solomon knew that there was only a thirty-day supply of grain during a drought ? It was from the accountants. Throughout the ages accountants have kept track with their fingers, abacuses and calculators. In modern times accounting has gone beyond the physical count of grain in storage to complex accounting activities.

66. Accounting in different forms has been around since the times of _____.
Choose the correct alternative.
- (1) Biblical times (2) King Solomon
(3) Britishers (4) Abacuses

कच्चा कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

67. Accounting is need to communicate _____ to the world.

Choose the correct alternative.

- (1) Company news
- (2) News
- (3) Company results
- (4) Company status

---

68. Internally, accounting is essential for planning and _____.

Choose the correct alternative.

- (1) Business
- (2) News
- (3) Control
- (4) Summary

---

69. Accounting is a _____ method of summarising and analysing business.

Chose the correct alternative.

- (1) Numerical
- (2) Statistical
- (3) Mathematical
- (4) Rational

---

70. Accounting primarily deals with _____

Choose the correct alternative :

- (1) People
- (2) Statistics
- (3) Investors
- (4) Numbers

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

15

71. राष्ट्रीय महिला आयोगाच्या अध्यक्ष कोण आहेत ?

- (1) कु. गिरीजा व्यास (2) श्रीमती सोनिया गांधी
(3) श्रीमती मेधा पाटकर (4) किरण बेदी

Who is the Chairperson of National Commission for women ?

- (1) Ms. Girija Vyas (2) Smt. Soniya Gandhi
(3) Smt. Medha Patkar (4) Kiran Bedi

72. राष्ट्रीय शालेय आयोगाकडून विद्यार्थ्यांसाठी जाहीर झालेल्या "हेल्थ कार्ड योजनेचा" प्रमुख उद्देश कोणता ?

- (1) बालकांना शालेय शिक्षणासाठी प्रोत्साहन देणे
(2) बालकांमधील अंधत्व रोखणे
(3) बालकांचा शारीरिक विकास घडवून आणणे
(4) बालकांना शिक्षणासाठी अर्थ सहाय्य देणे

What is the objective of 'Health Card Scheme' for school children declared by National School Commission in India ?

- (1) To promote education for children
(2) To curb blindness in children
(3) To develop physical growth of children
(4) To give financial assistance for schooling of children

73. कोणत्या वर्षी फेडरल कोर्ट ऑफ इंडियाच्या जागी सर्वोच्च न्यायालयाची स्थापना करण्यात आली ?

- (1) 1935 (2) 1947
(3) 1950 (4) 1937

In which year was the Supreme Court established in place of Federal Court of India ?

- (1) 1935 (2) 1947
(3) 1950 (4) 1937

74. भारतात आजपावेतो किती महिला मुख्यमंत्री बनल्या आहेत ?

- (1) 12 (2) 13
(3) 14 (4) यापैकी नाही

How many women have become Chief Ministers in India so far ?

- (1) 12 (2) 13
(3) 14 (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

75. कोणत्या सार्वत्रिक निवडणुकांपासून संपूर्ण देशात इलेक्ट्रॉनिक मशिनचा मतदानासाठी वापर सुरू झाला ?

- (1) 2009 ची सार्वत्रिक निवडणूक (2) 2004 ची सार्वत्रिक निवडणूक
(3) 2006 ची सार्वत्रिक निवडणूक (4) 2008 ची सार्वत्रिक निवडणूक

Since which general election electronic machines are used for voting in the country ?

- (1) General election of 2009 (2) General election of 2004
(3) General election of 2006 (4) General election of 2008

76. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद आणि पंचायत समिती कायदा कोणत्या वर्षी मंजूर झाला ?

- (1) 1971 (2) 1964
(3) 1962 (4) 1981

When was the Maharashtra Zilla Parishad and Panchayat Samiti Act passed ?

- (1) 1971 (2) 1964
(3) 1962 (4) 1981

77. भारतीय संविधानात गांधीवादी तत्वावरील आदर्श ग्राम स्वराज्याचे तत्त्व कोणत्या कलमानुसार राज्याच्या नितिनिर्देशक तत्वात समाविष्ट करण्यात आले ?

- (1) 40 वे कलम (2) 41 वे कलम
(3) 42 वे कलम (4) 44 वे कलम

In Indian Constitution doctrine of ideal village and self-rule from Gandhian philosophy is included by _____

- (1) Article 40 (2) Article 41
(3) Article 42 (4) Article 44

78. लोकशाही विकेंद्रीकरणाची योजना पुढीलपैकी कोणत्या समितीने केली होती ?

- (1) राष्ट्रीय विकास परिषद
(2) योजना आयोग
(3) सादिक अली समिती
(4) बलवंतराय मेहता समिती

Which Committee proposed the Democratic Decentralization Plan ?

- (1) National Development Council
(2) Planning Commission
(3) Sadik Ali Committee
(4) Balwantroy Mehata Committee

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

17

79. खालील कोणत्या स्पष्टीकरणामुळे भारत धर्मनिरपेक्षराज्य आहे ?

- (1) राज्यघटनेची उद्देशपत्रिका
- (2) मूलभूत अधिकार
- (3) मार्गदर्शक तत्त्वे
- (4) 9 वे परिशिष्ट

Which of the following describes India as a secular State ?

- (1) Preamble of the Constitution
- (2) Fundamental Rights
- (3) Directive Principles
- (4) Ninth Schedule

80. 'ग्रुप कॅप्टन' ही मानद पदवी या क्रिकेटपटूस प्रदान करण्यात आली.

(1) युवराज सिंग	(2) सचिन तेंडुलकर
(3) एम. एस. धोनी	(4) हरभजनसिंग

Honorary 'Group Captain' degree has been awarded to

(1) Yuvaraj Singh	(2) Sachin Tendulkar
(3) M. S. Dhoni	(4) Harbajan Singh

81. महाराष्ट्रात ई-ग्रामपंचायत प्रथम कोणत्या ठिकाणी सुरू करण्यात आली ?

(1) हिंगोली	(2) नंदूरबार
(3) अचलपूर	(4) यापैकी नाही

Where was the first e-Grampanchayat started in Maharashtra ?

(1) Hingoli	(2) Nandurbar
(3) Achalpur	(4) None of the above

82. राष्ट्रीय एकता परिषदेच्या स्थायी समितीच्या अध्यक्षपदी कोण आहेत ?

(1) डॉ. मनमोहन सिंग	(2) पी. चिदंबरम
(3) प्रणव मुखर्जी	(4) कपील सिब्बल

Who is the President of the Standing Committee of National Integration Committee ?

(1) Dr. Man Mohan Singh	(2) P. Chidambaram
(3) Pranav Mukharjee	(4) Kapil Sibbal

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RSM

18

83. भारतीय रिझर्व्ह बँकेने कोणत्या रकमेच्या नोटा ह्या प्लॅस्टीकच्या नोटा चलनात आणण्याचे ठरवले आहे ?

- (1) 10 रुपये (2) 20 रुपये
(3) 50 रुपये (4) 100 रुपये

The Reserve Bank of India has decided to put into use plastic currency notes of which denomination ?

- (1) 10 Rs. (2) 20 Rs.
(3) 50 Rs. (4) 100 Rs.

84. भारताने संयुक्त राष्ट्रसंघामध्ये कोणत्या वर्षी प्रवेश घेतला ?

- (1) 1947 (2) 1950
(3) 1945 (4) 1951

When did India join the United Nations ?

- (1) 1947 (2) 1950
(3) 1945 (4) 1951

85. पंचायतींना 73 व्या घटना दुरुस्तीने _____ दर्जा प्रदान केला.

- (1) वैधानिक (2) संविधानात्मक
(3) संस्थात्मक (4) न्यायिक

Panchayats were given _____ status by the 73rd amendment ?

- (1) Legal (2) Constitutional
(3) Institutional (4) Judicial

86. पंचायत समितीच्या प्रशासकीय कामकाजावर देखरेख ठेवण्याचा अधिकार कोणाला असतो ?

- (1) सभापती
(2) उपसभापती
(3) गटविकास अधिकारी
(4) जिल्हा परिषदेचा अध्यक्ष

Who is responsible to control the administrative proceedings of Panchayat Samiti ?

- (1) Speaker
(2) Deputy Speaker
(3) Block Development Officer
(4) President of Z.P.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

19

87. _____ हे महाराष्ट्राचे आद्य क्रांतिकारक होते.

- (1) दामोदर चाफेकर (2) वासुदेव बळवंत फडके
(3) विनायक दामोदर सावरकर (4) सरदार भगतसिंग

_____ was the first revolutionist in Maharashtra.

- (1) Damodar Chafekar (2) Vasudeo Balwant Phadke
(3) Vinayak Damoder Savarkar (4) Sardar Bhagat Singh

88. 'सार्वजनिक सत्यधर्म' हे पुस्तक _____ यांनी लिहिले.

- (1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
(2) नारायण मेघाजी लोखंडे
(3) म. जोतीबा फुले
(4) गो. ग. आगरकर

The book entitled 'Sarvajanik Satyadharm' has been written by _____

- (1) Dr. Babasaheb Ambedkar
(2) Narayan Meghaji Lokhande
(3) Jotiba Phule
(4) G. G. Agarkar

89. _____ या महाराष्ट्रातील पहिल्या स्त्री शिक्षिका होत.

- (1) ताराबाई शिंदे (2) रमाबाई रानडे
(3) सावित्रीबाई फुले (4) पंडिता रमाबाई

Who was the first woman to become a teacher in Maharashtra ?

- (1) Tarabai Shinde (2) Ramabai Ranade
(3) Savithribai Phule (4) Pandita Ramabai

90. "मैरेज ऑफ हिंदु विडोज" हा ग्रंथ _____ यांनी लिहिला.

- (1) ईश्वरचंद्र विद्यासागर (2) केशवचंद्र सेन
(3) देवेंद्रनाथ टागोर (4) स्वामी दयानंद

_____ wrote the book entitled "Marriage of Hindu Widows"

- (1) Ishwarchandra Vidyasagar (2) Keshavchandra Sen
(3) Devendranath Tagore (4) Swami Dayanand

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

91. 1942 च्या आंदोलनात 'सुरुंगे' व 'तुरुंगे' म्हणून अनुक्रमे कोण ओळखले जात ?

- (1) इंग्रज व म. गांधींच्या आदेशान्वये कैद पत्करणारे
- (2) म. गांधींच्या आदेशान्वये कैद पत्करणारे व क्रांतिकारी
- (3) भूमिगत क्रांतिकारी व इंग्रज
- (4) भूमिगत चळवळ आंदोलक व म. गांधींच्या आदेशान्वये कैद पत्करणारे

Who were known as 'Surunge' and 'Turunge' in 1942 movement respectively ?

- (1) British and followers of Gandhiji for voluntarily self imprisonment
- (2) Followers of Gandhiji for voluntarily self imprisonment and revolutionary
- (3) Underground revolutionary and British
- (4) Underground movement agitators and followers of Gandhiji for voluntarily self imprisonment

92. चुकीची जोडी ओळखा

- (1) बाबुराव पेंढारकर - मनोरंजन फिल्म कंपनी
- (2) दादासाहेब फाळके - हिंदुस्थान फिल्म कंपनी
- (3) बाबुराव पेंटर - महाराष्ट्र फिल्म कंपनी
- (4) व्ही. शांताराम - प्रभात फिल्म कंपनी

Which of the following is mis-paired ?

- (1) Baburao Pendharkar - Manoranjan Film Company
- (2) Dadasaheb Phalke - Hindustan Film Company
- (3) Baburao Pentar - Maharashtra Film Company
- (4) V. Shantharam - Prabhat Film Company

93. गणपत म्हात्रे, वि. पां. करमरकर, र. क. फडके, वा. व. तालीम ही नावे महाराष्ट्रात कोणत्या क्षेत्रासाठी प्रसिद्ध आहेत ?

(1) चित्रकार	(2) शिल्पकार
(3) गायक	(4) समाज सुधारक

Ganpat Mhatre, V. P. Karmarkar, R. K. Phadke, V. V. Talim – all these personalities are famous in Maharashtra as _____

(1) Painter	(2) Sculptor
(3) Singer	(4) Social Reformer

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

21

SM

94. बळवंतराय मेहता समितीच्या अहवालाचा विचार करून पंचायतराज पद्धती महाराष्ट्रात कशा प्रकारे प्रत्यक्ष येईल यांचा सखोल अभ्यास करण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाने _____ यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती नियुक्त केली होती.

(1) वसंतराव नाईक	(2) वसंतदादा पाटील
(3) बाळासाहेब खेर	(4) यशवंतराव चव्हाण

Considering the report of Balawantraai Mehta Committee, the Government of Maharashtra, formed a Committee under the Chairmanship of _____ to study the possibility of implementation of Panchayat Raj system in Maharashtra.

(1) Vasanttrao Naik	(2) Vasantdada Patil
(3) Balasaheb Kher	(4) Yashavantrao Chavan

95. 'डिप्रेसड क्लास मिशन' ही संस्था _____ यांनी स्थापना केली.

- (1) राजर्षी शाहू महाराज
- (2) महर्षी धोंडो केशव कर्वे
- (3) विठ्ठल रामजी शिंदे
- (4) महात्मा जोतिबा फुले

_____ established the organisation 'Depressed Class Mission'.

- (1) Rajarshi Shahu Maharaj
- (2) Maharshi Dhondo Keshav Karve
- (3) Vitthal Ramji Shinde
- (4) Mahatma Jotiba Phule

96. 'काव्यफुले' आणि 'बावनकशी सुबोध रत्नाकर' हे दोन काव्यसंग्रह _____ यांनी लिहून प्रकाशित केले.

(1) सावित्रीबाई फुले	(2) पंडिता रमाबाई
(3) न्यायमूर्ती रानडे	(4) महात्मा जोतिबा फुले

Two collections of poems namely 'Kavyaphule' and 'Bavankashi Subodh Ratnakar' were written and published by _____

(1) Savitribai Phule	(2) Pandita Ramabai
(3) Justice Ranade	(4) Mahatma Jotiba Phule

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

97. म. फुल्यांचे काव्यमय चरित्र सावित्रीबाई फुले यांनी लिहिले, त्याचे नाव काय ?

- (1) बावनकशी सुबोध रत्नाकर
- (2) फुलेचरित्र
- (3) फुलेसहवास
- (4) फुलराणी

What is the name of the poetic biography of Mahatma Phule written by Savitribai Phule ?

- (1) Bavanakashi Subodh Ratnakar
- (2) Phulecharitra
- (3) Phulesahawas
- (4) Phulrani

98. नारायण मेघाजी लोखंडे विषयी खालील काय खोटे आहे ?

- (1) भारतातील कामगार चळवळीचे आद्य प्रवर्तक
- (2) गुराखी नावाचे दैनिक
- (3) मुंबईत पहिली कामगार परिषद भरविली
- (4) कार्लमार्क्सशी भेट

Which of the following option is incorrect regarding Narayan Meghaji Lokhande ?

- (1) Pioneer of the labour movement in India
- (2) Daily Newspaper 'Gurakhi'
- (3) Organised first labour conference in Mumbai
- (4) Meeting with Karl Marx

99. स्त्री-शिक्षणाच्या कार्यात मोठी कामगिरी करणारी व्यक्ती खालीलपैकी कोण होती ?

- (1) महर्षी धोंडो केशव कर्वे
- (2) मनोहर जोशी
- (3) मा. स. कन्नमवार
- (4) ताराबाई वर्तक

Name the person who made towering work for the women education in Maharashtra.

- (1) Maharshi Dhondo Keshav Karve
- (2) Manohar Joshi
- (3) M. S. Kannamawar
- (4) Tarabai Wartak

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

23

100. स्त्रीयांच्या अत्याचारास प्रतिबंध करणारा पहिला कायदा _____ यांनी अंमलात आणला.

- (1) महर्षी धोंडो केशव कर्वे
- (2) महात्मा जोतिबा फुले
- (3) डॉ. भांडारकर
- (4) राजर्षी शाहू महाराज

_____ brought the first Act into implementation to prevent outrages against women.

- (1) Maharshi Dhondo Keshav Karve
- (2) Mahatma Jotiba Phule
- (3) Dr. Bhandarkar
- (4) Rajarshi Shahu Maharaj

101. अॅमस्टर्डॅम येथील आंतरराष्ट्रीय उदारधर्म परिषदेमध्ये _____ यांनी 'हिंदूस्थानातील उदारधर्म' हा प्रबंध वाचला.

- (1) कर्मवीर वि. रा. शिंदे
- (2) स्वामी विवेकानंद
- (3) महर्षी धों. के. कर्वे
- (4) भास्करराव जाधव

_____ read the thesis on 'Liberal Religion of Hindustan' at the 'International Liberal Religion Conference' held in Amsterdam.

- (1) Karmveer V. R. Shinde
- (2) Swami Vivekanand
- (3) Maharshi D. K. Karve
- (4) Bhaskarrao Jadhav

102. डॉ. आंबेडकरांनी _____ यांना 'अस्पृश्यतेचा सखा' म्हटले आहे.

- (1) महात्मा फुले
- (2) राजर्षी शाहू
- (3) वि. रा. शिंदे
- (4) महर्षी कर्वे

Dr. Ambedkar called him "A Companion of Untouchables" _____

- (1) Mahatma Phule
- (2) Rajarshi Shahu
- (3) V. R. Shinde
- (4) Maharshi Karve

103. महाराष्ट्रातील सर्वात लांब नदी _____ ही आहे.

- (1) नर्मदा
- (2) गोदावरी
- (3) तापी
- (4) कृष्णा

_____ is the largest river in Maharashtra.

- (1) Narmada
- (2) Godavari
- (3) Tapi
- (4) Krishna

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

104. कोणत्या शहरामध्ये सर्वाधिक रासायनिक आणि औषधी कारखाने आहेत ?

- (1) नागपूर (2) मुंबई
(3) कोल्हापूर (4) पुणे

Which city has highest number of chemical and drug factories ?

- (1) Nagpur (2) Mumbai
(3) Kolhapur (4) Pune

105. महाराष्ट्रातील _____ या जिल्ह्यात 'तूर' उत्पादन क्षेत्र सर्वाधिक आहे.

- (1) धुळे (2) अमरावती
(3) सांगली (4) सोलापूर

In Maharashtra, the largest area under 'Tur' is in _____ district.

- (1) Dhule (2) Amaravati
(3) Sangli (4) Solapur

106. 'बाणकोट' ही खाडी महाराष्ट्रातील _____ या जिल्ह्यात आहे.

- (1) ठाणे (2) रत्नगिरी
(3) रायगड (4) सिंधुदुर्ग

'Bankot' creek is located in _____ district of Maharashtra.

- (1) Thane (2) Ratnagiri
(3) Raigad (4) Sindhudurg

107. जगप्रसिद्ध 'अजंठा लेणी' _____ या नदीच्या तिरांवर वसलेल्या आहेत.

- (1) वाघुर (2) बोरी
(3) पांझरा (4) बुरी

The world famous 'Ajantha Caves' are located on the bank of river _____

- (1) Vaghur (2) Bori
(3) Panjhara (4) Burai

108. 2006-07 च्या आकडेवारीनुसार महाराष्ट्रातील ज्वारी लागवडी खालील सर्वाधिक क्षेत्र _____ या जिल्ह्यात आहे.

- (1) सोलापूर (2) पुणे
(3) उस्मानाबाद (4) जळगांव

As per 2006-07 statistics the maximum percentage of area under Jawar Cultivation is in _____ district of Maharashtra.

- (1) Solapur (2) Pune
(3) Usmanabad (4) Jalgaon

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

25

109. खालीलपैकी कोणती डोंगर रांग ही नर्मदा खोरे आणि तापी नदीचे खोरे या दरम्यान जल-विभाजक आहे !

- (1) सह्याद्री (2) सातपूडा
(3) विंध्या (4) अरवली

Which one of the following mountain ranges is a 'water shed' between Narmada Valley and the Tapi Valley ?

- (1) Sahyadri (2) Satpuda
(3) Vindhya (4) Aravalli

110. राजस्थानच्या मध्य आणि पश्चिमेकडील भागामध्ये _____ मृदा सापडते.

- (1) वालुकामय मृदा (2) दलदलीची चिकट मृदा
(3) गाळीची मृदा (4) काळी मृदा

_____ soils are found in the western and central part of Rajasthan.

- (1) Desert Soil (2) Marshy Soil
(3) Alluvial Soil (4) Black Soil

111. भारतीय रुपयाचे पहिल्यांदा अवमूल्यन केव्हा झाले ?

- (1) 1991 (2) 1966
(3) 1948 (4) 1949

When was Indian Rupee first devalued ?

- (1) 1991 (2) 1966
(3) 1948 (4) 1949

112. मार्च 2009 अखेरीस भारतावरील परकीय कर्ज _____ कोटी रु. एवढे होते.

- (1) 1142518 (2) 1142618
(3) 1142718 (4) 1143518

India's external debt stock stood at Rs. _____ crores at the end of March 2009.

- (1) 1142518 (2) 1142618
(3) 1142718 (4) 1143518

113. भारताच्या राष्ट्रीय उत्पन्नात शेती व तत्सम उद्योगापासून निर्माण होणाऱ्या एकूण भांडवलाचे प्रमाण 2008-09 मध्ये _____ टक्के एवढे आहे.

- (1) 3.34 (2) 2.66
(3) 2.87 (4) 2.83

The gross capital formation in agriculture and allied sector as a proportion of total GDP of India stood at _____ in 2008-09.

- (1) 3.34 (2) 2.66
(3) 2.87 (4) 2.83

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RSM

26

114. भारतात छुपी बेरोजगारी प्रामुख्याने _____ या क्षेत्रात आढळून येते.

- (1) औद्योगिक (2) कृषी
(3) मच्छिमारी (4) वाहतुक व दळणवळण

In India disguised unemployment is mainly observed in _____

- (1) Industry (2) Agriculture
(3) Fishery (4) Transport and communication.

115. नुकत्याच प्रसिद्ध झालेल्या तल समितीच्या (डॉ. तेंडुलकर अहवाल) अहवालाप्रमाणे भारतातील दारिद्र्यांची टक्केवारी _____ एवढी होती.

- (1) 41.8 (2) 25.7
(3) 37.2 (4) 27.5

The recent Expert Group Report (Dr. Tendulkar Report) estimates India's aggregate poverty to be _____ per cent.

- (1) 41.8 (2) 25.7
(3) 37.2 (4) 27.5

116. सन् 2011 च्या जनगणनेनुसार भारतातील इतर राज्यांचा विचार केला असता लोकसंख्या वृद्धीच्या दरात महाराष्ट्राचा क्रमांक _____ एवढा आहे.

- (1) 12 (2) 21
(3) 11 (4) 22

In terms of growth rate of population (census 2011), Maharashtra stands at _____ rank in India.

- (1) 12th (2) 21st
(3) 11th (4) 22nd

117. भारताच्या एकूण राष्ट्रीय उत्पन्नापैकी शेतीपासून मिळणारे उत्पन्न - 1990-91 साली 30 टक्के होते. परंतु 2008-09 साली ते _____ टक्के झाले.

- (1) 14.7 (2) 15.7
(3) 16.7 (4) 20.7

The contribution of Agriculture to the GDP, which was 30% in 1990-91 came down to _____ % in 2008-09.

- (1) 14.7 (2) 15.7
(3) 16.7 (4) 20.7

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

27

118. विश्व व्यापार संघटनेतर्फे कृषी घटकांवर झालेल्या सहमतीनुसार रोग व कीडी नियंत्रण, उत्पन्न, विमा आणि तात्काळ उद्भवणारे सरकारी खर्च हे _____ पेटी (box) मध्ये गणले जातात.

- (1) अंबर (2) हिरवा
(3) निळा (4) पांढरा

Government payment towards pest and diseases control, insurance, income and emergency expenditure are included in the _____ box by WTO under AOA.

- (1) amber (2) green
(3) blue (4) white

119. सन् 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात दर चौरस किलोमीटर क्षेत्रात राहणाऱ्या लोकांचे प्रमाण (घनता) _____ आहे.

- (1) 365 (2) 362
(3) 324 (4) 267

As per census of 2011, the density of population is _____ persons per sq. km. in Maharashtra State.

- (1) 365 (2) 362
(3) 324 (4) 267

120. सन् 2011 च्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात साक्षरतेचे प्रमाण _____ एवढे आहे.

- (1) 76.9 (2) 74.9
(3) 81.9 (4) 82.9

As per 2011 census Maharashtra State has literacy rate of _____ per cent.

- (1) 76.9 (2) 74.9
(3) 81.9 (4) 82.9

121. संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रम (युएनडीपी) च्या 2009 च्या अहवालानुसार 182 देशांच्या यादीत मनुष्य बळ विकास निर्देशांकामध्ये भारताचा क्रमांक _____ आहे.

- (1) 81 (2) 134
(3) 139 (4) 154

As per the UNDP (United Nations Devp. Programme), 2009 report, India is ranked _____ in 182 countries of world in respect of Human Development Index (HDI).

- (1) 81 (2) 134
(3) 139 (4) 154

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

122. 1934 च्या कायद्यान्वये रिजर्व बँक ऑफ इंडीयाला _____ कार्य करण्याचे हक्क प्रदान केले आहेत.

(1) पत नियंत्रण	(2) बँकाची बँक
(3) सरकारची बँक	(4) वरील सर्व पर्याय

By the Act of 1934, the following function _____ was assigned to RBI.

(1) Control of credit	(2) Bankers Bank
(3) Government Bank	(4) All of above

123. चिपको चळवळीस सन् _____ मध्ये खऱ्या अर्थाने गती मिळाली.

(1) 1975	(2) 1978
(3) 1988	(4) 1968

Chipko movement got momentum in the year _____

(1) 1975	(2) 1978
(3) 1988	(4) 1968

124. आधुनिक शेतीचे शाश्वत शेतीमध्ये रूपांतर करण्यासाठी सर्वसाधारणपणे _____ वर्षे लागतात.

(1) 1-2 वर्षे	(2) 3-6 वर्षे
(3) 6-10 वर्षे	(4) 10-12 वर्षे

The conversion process from modern agriculture to sustainable agriculture usually takes _____ years.

(1) 1-2 years	(2) 3-6 years
(3) 6-10 years	(4) 10-12 years

125. युएनइपी म्हणजे

- (1) युनायटेड नेशन्स इकॉलॉजी प्रोग्राम
- (2) युनायटेड नेशन्स इनव्हायर्स प्रोग्राम
- (3) युनायटेड नेशन्स एनर्जी प्रोग्राम
- (4) युनायटेड नेशन्स इलेक्ट्रिक प्रोग्राम

U.N.E.P. stands for

- (1) United Nations Ecology Programme
- (2) United Nations Environment Programme
- (3) United Nations Energy Programme
- (4) United Nations Electric Programme

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

29

126. शाश्वत शेतीची चळवळ सन् _____ मध्ये सुरुवात झाली.

- (1) 1979 (2) 1980
(3) 1981 (4) 1982

The sustainable agriculture movement was started in _____

- (1) 1979 (2) 1980
(3) 1981 (4) 1982

127. कृषी वानिकी ही शाखा _____ ह्या खालील क्षेत्रानी मिळून बनली आहे.

- (1) कृषी व वानिकी
(2) कृषी, उद्यान व वानिकी
(3) कृषी आणि पशुसंवर्धन
(4) कृषी, वानिकी व पशुसंवर्धन

Agroforestry is a mixture _____ of these basic elements.

- (1) Agri + Forestry
(2) Agril + Horticulture + Forestry
(3) Forestry + Animal husbandry
(4) Agri + Forestry + Animal husbandry

128. सामान्यतः नत्राचे स्वच्छ व समुद्रकिनाऱ्यालगतच्या हवेतील प्रमाण हे _____ टक्के असते.

- (1) 74.804 (2) 81.454
(3) 72.304 (4) 78.084

Normal composition of Nitrogen in clear air or near sea is _____

- (1) 74.804 (2) 81.454
(3) 72.304 (4) 78.084

129. शाश्वत शेती म्हणजे _____

- (1) स्थिर शेती (2) पर्यावरण शेती
(3) सेंद्रिय शेती (4) वरील सर्व समाविष्ट

Sustainable agriculture is also known as _____

- (1) Permaculture (2) Eco farming
(3) Organic farming (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RSM

30

130. जागतिक पर्यावरण दिन _____ रोजी साजरा केला जातो.

- (1) 5 जून (2) 8 मार्च
(3) 16 ऑक्टोबर (4) 1 मे

The World Environment Day is celebrated on _____

- (1) June 5 (2) March 8
(3) October 16 (4) May 1

131. राष्ट्रीय वन धोरण 1952 नुसार देशाच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी _____ भाग वनाखाली असणे आवश्यक आहे.

- (1) 2/3 (2) 1/3
(3) 1/2 (4) 2/5

According to National Forest Policy 1952, _____ of geographical area of the country should be under forest.

- (1) 2/3 (2) 1/3
(3) 1/2 (4) 2/5

132. _____ आणि _____ ही आम्ले वातावरणात विरघळून आम्ल पावसाच्या स्वरूपात जमिनीवर पडतात.

- (1) सायट्रीक आणि मॅलिक आम्ल
(2) मॅलिक आणि सल्फुरिक आम्ल
(3) सल्फुरिक आणि नायट्रीक आम्ल
(4) नायट्रीक आणि सायट्रीक आम्ल

_____ and _____ are the two main acids, which dissolve in water in the atmosphere and fall on the ground by way of acid rain.

- (1) Citric + Mallic acid
(2) Mallic + Sulphuric acid
(3) Sulphuric + Nitric acid
(4) Nitric and Citric acid

133. भारतीय वन्यजीवन संरक्षण कायदा _____ साली अमलात आला.

- (1) 1971 (2) 1972
(3) 1981 (4) 1982

Indian Wildlife Protection Act was enforced in the year

- (1) 1971 (2) 1972
(3) 1981 (4) 1982

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

134. भारतात सरासरी 200 सेमी किंवा त्यापेक्षा अधिक पाऊस पडतो अशा भागात _____ ही जंगल

- (1) पानझडी जंगले (2) सदाहरीत जंगले
(3) त्रिभुज प्रदेशातील जंगले (4) शुष्क प्रदेशातील जंगले

_____ forest occurs in the area where rainfall is over 200 cms.

- (1) Deciduous forest (2) Evergreen forest
(3) Tidal or littoral forest (4) Dry forest

135. एका इमारतीमधील किंवा कार्यालयातील विविध संगणक जेव्हा एका विशिष्ट (सर्वर) संगणकाला जोडले जातात त्यास _____ म्हणतात.

- (1) डब्ल्यू ए एन (2) एल ए एन
(3) एम ए एन (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

_____ consists of several PCs or workstations connected to special computer known as server within the same building or office.

- (1) WAN (2) LAN
(3) MAN (4) None of the above

136. ई मेल संदेश वहनाच्या पद्धतीमध्ये _____ असतात.

- (1) पत्ता (2) विषय
(3) संदेश (4) वरील सर्व

E mail communication system consists of _____

- (1) Address (2) Subject
(3) Message (4) All of above

137. विशिष्ट संगणकास इंटरनेटशी जोडण्यासाठी एक विशिष्ट क्रमांक दिलेला असतो त्यास _____ असे म्हणतात.

- (1) ई मेल पत्ता
(2) अंतर्गत टपाल पत्ता
(3) बहिर्गत टपाल पत्ता
(4) अंतर्गत प्रोटोकॉल पत्ता

To be connected to internet, a computer is assigned a unique number of its _____

- (1) e-mail address
(2) internal postal address
(3) external postal address
(4) internal protocol address

RSM

32

138. खालीलपैकी _____ हे आऊटपुट डिव्हाइस आहे.

- (1) कि बोर्ड
- (2) माऊस
- (3) व्हिडीओ डिस्प्ले मॉनिटर
- (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Among following _____ is an output device.

- (1) Key board
- (2) Mouse
- (3) Video displaying monitor
- (4) None of the above

139. संगणक इतर संगणकाबरोबर जोडल्या जावून इतर संगणक मालिकाद्वारे हार्डवेअर आणि सॉफ्टवेअरच्या माध्यमातून संदेशाची देवाणघेवाण करतात त्यास _____ म्हणतात.

- (1) नेटवर्क
- (2) इंटरनेट
- (3) वर्कस्टेशन
- (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Computers communicating with other computers thr. series of connections and associated with hardware and software is called as _____

- (1) Network
- (2) Internet
- (3) Workstations
- (4) None of the above

140. भौगोलिक माहिती यंत्रणा (GIS) हे क्षेत्र सन् _____ च्या आसपास सुरू झाले.

(1) 1960	(2) 1980
(3) 1990	(4) 2000

Geographical Information System (GIS) began around _____

(1) 1960	(2) 1980
(3) 1990	(4) 2000

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

33

141. विविध पीके त्याची उत्पादने यांचा व्यवहार करणारे उद्योजक, निर्यातदार, कारखानदार, पुरवठादार यांची माहिती देण्यासाठी _____ ही एक उपयुक्त सांकेतिक स्थळ आहे.

- (1) डब्ल्यू डब्ल्यू डब्ल्यू. अॅग्रीकल्चर-इंडस्ट्री-इंडिया.कॉम/अॅग्रील-प्रोडक्ट
- (2) डब्ल्यू डब्ल्यू डब्ल्यू. अॅग्रीकल्चर.कॉम
- (3) डब्ल्यू डब्ल्यू डब्ल्यू. अॅग्रीसर्फ .कॉम
- (4) डब्ल्यू डब्ल्यू डब्ल्यू. अॅग्री.कोप.नीक.इन

_____ is useful site which gives information about manufactures exporters, suppliers and traders in agri. crop product and commodities.

- (1) www.agriculture – industry – India.com/agril.product
- (2) www.agriculture.com
- (3) www.agrisurf.com
- (4) www.agri.cop.nic.in

142. अभियांत्रिकी आणि शास्त्रीय कामासाठी ही _____ संगणकीय-भाषा सुप्रसिद्ध आहे.

- (1) फोरट्रान
- (2) बेसिक
- (3) पास्कल
- (4) सी

_____ is the most popular language for engineering and scientific work.

- (1) FORTRAN
- (2) Basic
- (3) Pascal
- (4) C

143. 31 मार्च 2010 अखेरीस महाराष्ट्रातील _____ टक्के गावे पक्क्या रस्त्याने (बारमाही) जोडली गेली आहेत.

- (1) 90.5
- (2) 92.5
- (3) 97.5
- (4) 98.5

As on 31st March 2010, about _____ per cent villages were connected by all weather road.

- (1) 90.5
- (2) 92.5
- (3) 97.5
- (4) 98.5

144. गंगा नदीच्या पाण्याची पत पुनः स्थापित करण्यासाठी केंद्रीय गंगा प्राधिकरणाची स्थापना _____ या वेळी झाली.

- (1) फेब्रुवरी 1985
- (2) मार्च 1985
- (3) फेब्रुवरी 1995
- (4) मार्च 1995

For restoring the quality of water of Ganga, Central Ganga Authority was constituted in _____

- (1) February 1985
- (2) March 1985
- (3) February 1995
- (4) March 1995

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RSM

34

145. मेडा (MEDA) या संस्थेने राज्यस्तरीय उर्जा शिक्षण पार्क या _____ ठिकाणी स्थापन केला.

- (1) औरंगाबाद (2) नागपूर
(3) मुंबई (4) पुणे

MEDA has established one state level energy education park in _____

- (1) Aurangabad (2) Nagpur
(3) Mumbai (4) Pune

146. भारतातील एकूण क्षेत्रापैकी _____ टक्के जमीन पोत खालवल्यामुळे गंभीर दृष्ट्या बाधित आहे.

- (1) 23 (2) 33
(3) 43 (4) 53

_____ percent of the total land area in India is facing serious problem of degradation.

- (1) 23 (2) 33
(3) 43 (4) 53

147. भारत सरकारने महाराष्ट्र शासनाच्या सहभागाने _____ या वयोगटात उपयोगी प्राथमिक शिक्षण देण्यासाठी सर्व-शिक्षा अभियान कार्यक्रमाची सुरुवात केली.

- (1) 3 – 5 (2) 6 – 14
(3) 15 – 16 (4) 16 – 21

The Govt. of India implemented Sarva Shiksha Abhiyan (SSA) jointly with Maharashtra Govt. with the objective to provide useful primary education to all the children within the age group of _____ years.

- (1) 3 – 5 (2) 6 – 14
(3) 15 – 16 (4) 16 – 21

148. राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य मोहिम (NRHM) ही केंद्र सरकारची योजना _____ या दिवशी कार्यान्वित झाली.

- (1) 12/4/2003 (2) 12/4/2004
(3) 12/4/2005 (4) 12/4/2006

National Rural Health Mission (NRHM) is being implemented since _____

- (1) 12/4/2003 (2) 12/4/2004
(3) 12/4/2005 (4) 12/4/2006

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

35

149. _____ विषयक कारणांमुळे भारतीय शेतीत कमी उत्पादकता दिसून येते.

(1) कमी क्षेत्र धारण	(2) खतांचा कमी वापर
(3) सामाजिक कारण	(4) नैसर्गिक आपत्ती

_____ factors responsible for low agril. productivity in India.

(1) Small size of holding	(2) Scanty use of fertilizers
(3) Social factor	(4) Natural calamities

150. स्वर्णजयंती ग्राम स्वयंरोजगार योजना (SGSY) ही केंद्र व राज्य सरकारची समन्वित _____ या प्रमाणात निधीचा हिस्सा असलेली योजना ईशान्यकडील राज्ये वगळता कार्यान्वित केली.

(1) 75:25	(2) 90:10
(3) 80:20	(4) 70:30

The Swarnjayanti Gram Swarozgar Yojana (SGSY) was implemented on a _____ cost sharing basis between Centre and States for non.north-eastern states.

(1) 75:25	(2) 90:10
(3) 80:20	(4) 70:30

151. भारताची सन् 1995-96 साली भाताची उत्पादकता (कि. ग्रॅम/हेक्टरी) किती होती ?

(1) 1705	(2) 1750
(3) 1855	(4) 1955

What was the productivity (kg/ha) of the rice in India during 1995-96 ?

(1) 1705	(2) 1750
(3) 1855	(4) 1955

152. पहिले पीक कापणीला आले असतानाच शेतात दुसरे पीक पेरतात त्यास _____ पद्धत असे संबोधतात.

(1) मिश्र पीक	(2) आंतर पीक
(3) अखंड किंवा जोड पीक	(4) पट्टा पीक

The crop which is sown in the field when previous crop is ready to harvest is known as _____

(1) Mixed cropping	(2) Inter cropping
(3) Relay cropping	(4) Strip cropping

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

153. महाराष्ट्र राज्यात मका पिकाचे बाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान लागू पडते ?

- (1) क्षेत्र, उत्पादनात वाढ परंतु उत्पादकतेत घट
- (2) उत्पादन, उत्पादकतेत वाढ परंतु क्षेत्रात घट
- (3) क्षेत्र, उत्पादकतेत वाढ परंतु उत्पादनात घट
- (4) क्षेत्र, उत्पादन व उत्पादकतेत वाढ

Which of the following statement is applicable to Maize crop in Maharashtra State ?

- (1) Increase in area, production but decline in productivity
- (2) Increase in production, productivity but decline in area
- (3) Increase in area, productivity but decline in production
- (4) Increase in area, production and productivity

154. सोयाबीन लागवडीमध्ये कोणते राज्य अग्रेसर आहे ?

- (1) महाराष्ट्र
- (2) उत्तर प्रदेश
- (3) गुजरात
- (4) मध्यप्रदेश

Which state is having highest area under Soybean cultivation ?

- (1) Maharashtra
- (2) Uttar Pradesh
- (3) Gujarat
- (4) Madhya Pradesh

155. कोचीनीअल किटकांचा वापर करून प्रिकली पिअर ह्या तणाचा नायनाट केला जातो, ही पद्धत कशाचे उदाहरण आहे ?

- (1) जैविक पद्धत
- (2) मशागत पद्धत
- (3) रासायनिक पद्धत
- (4) यांत्रिक पद्धत

Control of prickly pear (*Opuntia Spp.*) weed by using Cochineal insect is an example of _____

- (1) Biological control
- (2) Cultural control
- (3) Chemical control
- (4) Mechanical control

156. भारतात ज्वारीमध्ये प्रामुख्याने कोणते आंतरपीक घेतले जाते ?

- (1) तुर
- (2) मुग
- (3) उडीद
- (4) सोयाबीन

In India which crop is most commonly inter-cropped with Sorghum ?

- (1) Pigeonpea
- (2) Green gram
- (3) Black gram
- (4) Soyabean

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

37

SSM

157. जमिनीतून वनस्पतींसाठी अन्नद्रव्यांची उपलब्धता दाखविणाऱ्या निर्देशांकास _____ म्हणतात.

(1) जमिनीची उत्पादकता	(2) जमिनीतील द्रावण
(3) अन्नद्रव्य उपलब्धता	(4) जमिनीची सुपीकता

An index of available nutrients from soil to plants is called as _____

(1) Soil productivity	(2) Soil solution
(3) Nutrient availability	(4) Soil fertility

158. जमिनीचा सरळ उभा असा छेद घेतल्यास त्या सर्व थरांना _____ असे म्हणतात.

(1) जमिनीचा पोत	(2) जमिनीची रचना/घडण
(3) भू-प्रस्तर	(4) जमिनीची घनता

Vertical section of soil through all its layers is known as _____

(1) Soil texture	(2) Soil structure
(3) Soil profile	(4) Soil density

159. कोणत्या मशागत पद्धतीत पृष्ठभागाची जमीन मोकळी होऊन वनस्पतीचे काही अवशेष जमिनीत गाडले जातात ?

- (1) अल्प मशागत
- (2) शून्य मशागत
- (3) संवर्धन मशागत
- (4) जमिनीची उलथापालथ करणारी मशागत

In which tillage system surface layer is loosen and some plant residues are buried in soil ?

- (1) Minimum tillage
- (2) Zero tillage
- (3) Conservation tillage
- (4) Soil inversion tillage

160. आपल्या देशाच्या कोणत्या भागात सिंचनाचे क्षेत्र सर्वाधिक आहे ?

(1) पूर्व	(2) उत्तर
(3) पश्चिम	(4) दक्षिण

In which part of our country, area under irrigation is the highest ?

(1) Eastern	(2) Northern
(3) Western	(4) Southern

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

RSM

38

161. हिवाळ्यात थंडीच्या काळात जर तापमान 0.50 ते 20° सें.ग्रे. इतके खाली आले तर पाणी देण्याची अवलंबतात ?

- (1) मोकार पद्धत (2) ठिबक सिंचन
(3) तुषार सिंचन (4) वरील सर्व पद्धती

Which method of irrigation is followed when the temperature falls between 0.50 to 20° C in winter season ?

- (1) Flood irrigation (2) Drip irrigation
(3) Sprinkler irrigation (4) All of the above

162. सिंचनाचा स्वस्त स्रोत कोणता ?

- (1) विहीर (2) कुपनलिका
(3) तलाव (4) कालवा (पाट)

Which source of irrigation is the cheapest ?

- (1) Open wells (2) Tube wells
(3) Tank (4) Canal

163. कोणती पाणी देण्याची पद्धत कोरडवाहू किंवा रूक्ष (शुष्क) प्रदेशात वापरतात की जेथे पाण्याची उपलब्धता कमी आणि निकृष्ट दर्जाचे असते ?

- (1) सरी (2) ठिबक सिंचन
(3) तुषार सिंचन (4) मोकाट पाणी देणे

Which method of irrigation is used in arid regions where water is scarce and often of poor quality ?

- (1) Furrow (2) Drip
(3) Sprinkler (4) Wild flooring

164. ठिबक सिंचन पद्धतीमुळे _____ पर्यंत पाण्याची बचत होते.

- (1) 100 टक्के (2) 65 टक्के
(3) 80 टक्के (4) 75 टक्के

Maximum water saving through drip system is to the extent of _____

- (1) 100 per cent (2) 65 per cent
(3) 80 per cent (4) 75 per cent

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

39

165. गव्हासाठी पाणी देण्याची अत्यंत संवेदनशील अवस्था कोणती ?

- (1) मुकूटमुळे येण्याची अवस्था
- (2) फुटवे येण्याची वेळ
- (3) पोटरीची अवस्था
- (4) फुलोरा

Which is the most critical stage of irrigation in wheat crop ?

- (1) Crown root initiation stage
- (2) Tillering
- (3) Boot stage
- (4) Flowering

166. भारताच्या 328 दशलक्ष हेक्टर भौगोलिक क्षेत्रापैकी सुमारे किती दशलक्ष हेक्टर जमीन धूपीस बळी पडते ?

- (1) 100
- (2) 175
- (3) 225
- (4) 265

How much land (m.ha) is subjected to soil erosion out of 328 m.ha of India's geographical area ?

- (1) 100
- (2) 175
- (3) 225
- (4) 265

167. उन्हाळी भूईमुग पिकास 12 ते 13 पाण्याच्या पाळ्या द्याव्या लागतात आणि त्याची एकूण पाण्याची गरज _____ हे सें. मी. आहे.

- (1) 50 – 60
- (2) 60 – 65
- (3) 70 – 80
- (4) 85 – 90

Summer groundnut requires 12 to 13 irrigations and its total water requirement is _____ ha centi-meter.

- (1) 50 – 60
- (2) 60 – 65
- (3) 70 – 80
- (4) 85 – 90

168. जनावरांच्या संख्येत जलद वाढ होण्यासाठी कोणती पद्धत वापरली जाते ?

- (1) संकर करणे
- (2) गुणसूत्र बदल
- (3) कृत्रीम गर्भधारणा
- (4) गर्भ बदल

Which method is used for rapid multiplication of farm animals ?

- (1) Hybridization
- (2) Gene transfer
- (3) Artificial insemination
- (4) Embryo transfer

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

169. कोणते पीक बहु-वार्षिक एकदलीय (गवत वर्गी) पीक आहे ?

(1) सेनजी	(2) संकरित नेपीअर
(3) लसून घास	(4) चवळी

Which crop is a perennial graminaceous crop ?

(1) Senji	(2) Hybrid Napier
(3) Lucerne	(4) Cowpea

170. कोणत्या प्रकारच्या शेतीमुळे जीवसुपरीची (निसर्गाची) भौतिक परिस्थिती स्थिर राहण्यास मदत होते ?

- (1) शाश्वत शेती
- (2) जलसिंचित शेती
- (3) कोरडवाहू शेती
- (4) पावसावर आधारित शेती

Which type of agriculture helps to keep the ecological balance of nature ?

- (1) Sustainable agriculture
- (2) Irrigated agriculture
- (3) Dry land agriculture
- (4) Rainfed agriculture

171. कोणते चारा पीक दुभत्या जनावरांसाठी चांगले आहे ?

(1) ज्वारी	(2) बाजरी
(3) चवळी	(4) मका + चवळी

Which fodder is good for milch animals ?

(1) Sorghum	(2) Pearlmillet
(3) Cowpea	(4) Maize + Cowpea

172. संकरणाच्या अंतर्संकरण पद्धतीत कोणत्या पद्धतीचा समावेश होतो ?

(1) बाह्य संकरण	(2) मिश्र जातीय संकरण
(3) त्रिसंकर	(4) निकट संकरण

Which system of the breeding is included under inbreeding ?

(1) Outbreeding	(2) Cross breeding
(3) Triple crossing	(4) Close breeding

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

41

173. शेतीकामासाठी सर्वोत्कृष्ट बैल _____

- (1) खिल्लार (2) जर्सी
(3) उस्मानाबादी (4) सहिवाल

The best bullock breed for agricultural work is _____

- (1) Khillar (2) Jursy
(3) Usmanabadi (4) Sahiwal

174. दुभत्या जनावरातील पोटफुगी टाळण्यासाठी कोणता हिरवा चारा उपाशीपोटी खारू घालू नये ?

- (1) मका (2) ज्वारी
(3) बाजरी (4) चवळी

Which green fodder should not be fed on empty stomach to dairy animals to avoid bloat ?

- (1) Maize (2) Sorghum
(3) Pearl millet (4) Cowpea

175. सातूमध्ये अपक्व प्रथिनांचे प्रमाण _____ टक्क्यांपर्यंत असते.

- (1) 0 - 4 (2) 4 - 7
(3) 8 - 12 (4) 13 - 16

Crude protein content (%) in Barley varies from _____

- (1) 0 - 4 (2) 4 - 7
(3) 8 - 12 (4) 13 - 16

176. 'राष्ट्रीय ग्रामीण विकास बँकेच्या' (नाबार्ड) अध्यक्षपदी कोण आहे ?

- (1) डॉ. प्रमोद बक्षी
(2) डॉ. प्रकाश बक्षी
(3) डॉ. पी. जी. गुप्ता
(4) डॉ. व्ही. एम्. दांडेकर

Who is the President of NABARD ?

- (1) Dr. Pramod Bakshi
(2) Dr. Prakash Bakshi
(3) Dr. P. G. Gupta
(4) Dr. V. M. Dandekar

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

177. मराठवाडा विभागात मोठ्याप्रमाणावर केळीची कोणती जात लागवड केली जाते ?

(1) बसराई	(2) अर्धापूरी
(3) ग्रँडनेन (जी-9)	(4) श्रीमंती

In Marathwada region which variety of Banana is planted on large scale ?

(1) Basrai	(2) Ardhapuri
(3) Grandnine (G-9)	(4) Shrimanti

178. कोणत्या प्रकारच्या कृषि वनीय पद्धतीत वने ही लाकूड उत्पादनासाठी व पाळीव प्राणी जोपासण्यासाठी करतात ?

- (1) कृषि वनीकरण
- (2) वनीय कुरणे पद्धत
- (3) कृषि वनीय कुरणे पद्धत
- (4) बहुपयोगी वनीय झाडे उत्पादन पद्धत

In which system of agroforestry, forests are managed for the production of wood as well as for rearing of domestic animals ?

- (1) Agrosilviculture
- (2) Silvipastoral system
- (3) Agrisilvipastoral system
- (4) Multipurpose forest tree plantation system

179. खालीलपैकी कोणत्या फळपिकासाठी 'कोयकलम' ही अभिवृद्धी करण्यासाठी उत्कृष्ट पद्धत आहे ?

(1) लिंबू	(2) पेरू
(3) आंबा	(4) केळी

For which of the following fruit crop, 'Stone Grafting' has been found to be the best method of propagation ?

(1) Lime	(2) Guava
(3) Mango	(4) Banana

180. इ. स. 2003 मध्ये देशातील पहिले फलोद्यान प्रशिक्षण केंद्र कोठे सुरु केले गेले ?

(1) नासीक	(2) औरंगाबाद
(3) राजगुरुनगर	(4) तळेगांव दाभाडे

Where India's first horticultural training centre was started in the year 2003 ?

(1) Nasik	(2) Aurangabad
(3) Rajgurunagar	(4) Talegaon Dabhade

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

43

181. खालीलपैकी कोणते पीक प्रामुख्याने द्विपकल्पीय (Peninsular) भारतात घेतले जाते ?

- (1) अंजीर (2) काजू
(3) सफरचंद (4) खजूर

Which of the following crop is mainly cultivated in Peninsular India ?

- (1) Fig (2) Cashew
(3) Apple (4) Date

182. _____ भारतात मृदसंधारणासाठी आणण्यात आला.

- (1) काजू (2) अकेशिया
(3) आईन (4) निलगिरी

_____ was brought in India for soil conservation.

- (1) Cashew (2) Acasia
(3) Termenalia (4) Eucalyptus

183. वनांच्या संरक्षणासाठी खालीलपैकी कोणती उपाययोजना करणे आवश्यक आहे ?

- (1) सरकारच्या परवानगीशिवाय झाडे तोडणे शिक्षेस पात्र गुन्हा असावा
(2) आदीवासींना पर्यायी व्यवसाय उपलब्ध करून द्यावा
(3) अमर्याद जनावरे चारणे टाळावे
(4) वरील सर्व

What measures should be undertaken to protect forests ?

- (1) Cutting trees without permission of Govt. should be punishable crime
(2) Tribals should be offered an alternative occupation
(3) Indiscriminate grazing should be avoided
(4) All above

184. _____ ची लागवड समुद्र किनारी वारा-रोधक म्हणून केली जाते.

- (1) सुरू (2) काजू
(3) निलगिरी (4) साग

_____ is extensively planted as wind-breaker in coastal area.

- (1) Casuarina equisetifolia (2) Cashew
(3) Eucalyptus (4) Teak

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

185. भारतात "मागरा" शेळीपासून वर्षाला सरासरी _____ किलो वुल मिळते व धाग्याची लांबी असते.

- (1) 4 किलो (2) 2 किलो
(3) 3 किलो (4) 3.5 किलो

In India "Magra" sheep annually yields on an average _____ kg wool with 5.8 cm staple length.

- (1) 4 kg (2) 2 kg
(3) 3 kg (4) 3.5 kg

186. कोणता मासा तलावाच्या तळाशी वावरतो व चिखलातील सेंद्रिय पदार्थ व शेवाळ खातो ?

- (1) मृगल (2) रोहु
(3) थिलापीया (4) बांगडा

Which fish remain at the bottom of pond and feeds on organic matter in the mud and algae ?

- (1) Mrigal (2) Rohu
(3) Thilapia (4) Bangda

187. नवव्या पंचवार्षिक योजनेमध्ये (1997-2002) मत्स्यव्यवसायाच्या विकास दराचे उद्दिष्ट किती टक्के होते ?

- (1) 9.5 (2) 8.5
(3) 7.5 (4) 6.5

How much was the annual targetted growth rate (%) for fisheries during ninth five year plan (1997-2002) ?

- (1) 9.5 (2) 8.5
(3) 7.5 (4) 6.5

188. सागरी पाण्यातील प्रमुख मासा कोणता आहे ?

- (1) बांगडा (2) कटला
(3) कोळंबी (4) खेकडा

Which of the following is a main sea fish ?

- (1) Mackerel (2) Catla
(3) Prawn (4) Crab

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

45

189. खालीलपैकी कोणता मासा अक्वेरियममध्ये ठेवण्यासाठी पसंद केला जातो ?

- (1) सुवर्ण मासा (गोल्ड फिश) (2) रोहु
(3) म्रिगल (4) सील्वर कॉर्प

Which of the following fish is preferred in aquarium ?

- (1) Gold fish (2) Rohu
(3) Mrigal (4) Silver carp

190. महाराष्ट्राला दरवर्षी किती मत्स्यबिजांची आवश्यकता असते ?

- (1) 25 कोटी (2) 50 कोटी
(3) 75 कोटी (4) 100 कोटी

How much is the annual requirement of fish finger lings (seed) in Maharashtra ?

- (1) 25 crores (2) 50 crores
(3) 75 crores (4) 100 crores

191. प्राथमिक ठोक बाजार _____ असतात.

- (1) खेडेगावात
(2) मोठ्या शहरात
(3) मोठ्या गावात किंवा तालुका मुख्यालयात
(4) राजधानीच्या शहरात

Primary wholesale markets are located in _____

- (1) Villages
(2) Big cities
(3) Big towns or taluk headquarters
(4) Capital cities

192. कमाल जमीनधारणा कायद्याचे उद्दिष्ट कोणते ?

- (1) मोजक्या हातात जमीन संकलीत होण्यास प्रतिबंध घालणे
(2) कमाल जमीन धारणा कायद्यांतर्गत अधिगृहीत केलेल्या अतिरिक्त जमीनीवर भूमिहीन मजुरांचे पुनर्वसन करणे
(3) सामाजिक न्याय प्रस्थापीत करणे
(4) वरील सर्व

What are the objectives of Land Ceiling Act ?

- (1) To check accumulation of land in few hands
(2) Rehabilitation of landless labours on surplus land acquired from ceiling of holding
(3) To establish social justice
(4) All above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

193. ग्रामीण बाजारांची वर्गवारी कशावर करतात ?

(1) स्थान	(2) विक्रेय वस्तूंची संख्या
(3) बाजाराचा परिसर	(4) वेळ

On what basis village markets are classified ?

(1) Location	(2) Number of commodities
(3) Market area	(4) Time

194. _____ पिके राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा मोहीमे अंतर्गत समाविष्ट करण्यात आलेली नाहीत.

(1) भात	(2) गहू
(3) कडधान्ये	(4) गळीतधान्ये

_____ crops are not covered under National Food Security Mission.

(1) Rice	(2) Wheat
(3) Pulses	(4) Oil-Seeds

195. भारतात हरीत क्रांतीची सुरुवात कोणत्या पिकापासून झाली ?

(1) गहू	(2) मका
(3) संकरीत ज्वारी	(4) संकरीत बाजरी

With which Crop Green Revolution started in India ?

(1) Wheat	(2) Maize
(3) Hybrid Sorghum	(4) Hybrid Pearlmillet

196. खालीलपैकी कोणत्या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट जलस्रोतांच्या विकास व व्यवस्थापनेशी निगडित आहेत ?

(1) ओसाड प्रदेशाचा विकास	(2) राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार
(3) अवर्षण प्रवण योजना	(4) पहाडी प्रदेश विकास यंत्रणा

Which of the following programmes is having the objective of development and management of irrigation sources ?

(1) Desert development	(2) National rural employment
(3) Drought prone area	(4) Hill area development agency

197. कोणते व्यापाराचे तंत्र हे किंमतीतील संभाव्य धोके टाळण्यासाठी वापरले जाते ?

(1) संरक्षण तंत्र (संकटमोचक)	(2) सट्टेबाजी
(3) वायदे बाजार	(4) या पैकी कोणतेही नाही

Which trading technique is used for avoiding the price risk ?

(1) Hedging	(2) Speculation
(3) Future contract	(4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

A

47

198. कोणत्या योजने अंतर्गत देशातील कोरडवाहू प्रदेशात कडधान्य विकास मोहीम सन् 2011-2012 मध्ये राबविण आहे ?

- (1) राष्ट्रीय कृषि विकास योजना
- (2) राष्ट्रीय कृषि तंत्रज्ञान प्रकल्प
- (3) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान
- (4) आद्यरेखा प्रात्यक्षिक योजना

In which scheme the pulse production campaign is being implemented in rainfed areas of the country during 2011-2012 ?

- (1) Rashtriya Krishi Vikas Yojana
- (2) National Agril. Technology Project
- (3) National Food Security Mission
- (4) Front Line Demonstration Scheme

199. सहकारी संस्थांचा कायदा कोणत्या वर्षी अस्तित्वात आला ?

(1) 1951	(2) 1949
(3) 1904	(4) 1940

In which year Co-operative Societies Act came into being ?

(1) 1951	(2) 1949
(3) 1904	(4) 1940

200. भारतात राष्ट्रीय शेळी संशोधन केंद्र 1976 साली _____ या ठिकाणी सुरु झाले.

- (1) मखडूम - उत्तर प्रदेश
- (2) मुत्यादामपाडू - आंध्र प्रदेश
- (3) उस्मानाबाद - महाराष्ट्र
- (4) नवरंगपुरा - गुजरात

The National Goat Research Centre was established in India during the year 1976 at _____

- (1) Makhdoom - Uttar Pradesh
- (2) Mutyadampadu - Andhra Pradesh
- (3) Usmanabad - Maharashtra
- (4) Navrangpura - Gujarat

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते काँपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग - 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

- (1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र. क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “③” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK